

Baken van zekerheid

Moet de digitale akte er zo snel mogelijk komen? Loopt de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) met innovatie veel te hard? Of moeten we juist nog meer het voortouw nemen? Deze en andere vragen stonden centraal tijdens de Dromen Durven Doen-Dialog, het speciale event dat de KNB organiseerde op 25 juni direct na onze algemene ledenvergadering. We spraken over de toekomst van het notariaat en over de strategie voor de komende jaren.

AANTREKKELIJK

Op eerdere bijeenkomsten met de leden hebben we ook al veel opgehaald. Voor veel leden is de aantrekkelijkheid van het vak

een belangrijk thema. Leden willen een gemakkelijker procedure voor zij-instromers, flexibiliteit om het vak in te komen en meer vaardigheden bij de beroepsopleiding. De KNB moet aandacht hebben voor de opvolging van eenmanskantoren en de term 'kandidaat-notaris' moeten we eindelijk afschaffen.

WEERBAAR

Een ander terugkerend thema voor de leden is de weerbaarheid van het notariaat. We moeten voldoen aan de steeds hogere verwachtingen van de maatschappij en dat blijkt lastig. We klagen over onvoldoende middelen. Hoewel het duidelijk is dat we geen opsporingsambtenaar zijn, willen de meeste leden wel echt poortwachter zijn. Dat is verheugend, want voor de buitenwereld staat de maatschappelijke relevantie van de notaris niet bij voorbaat vast. We moeten ons steeds blijven bewijzen.

MENSENWERK

Tijdens de dialoog werd gepleit voor verdergaande digitalisering maar stonden we ook stil bij de haken en ogen daarvan. De notaris zou de menselijke maat moeten borgen bij digitale processen. Als alles digitaal gaat, zou de burger weleens het vertrouwen in de notaris kunnen kwijtraken. Advisering is en blijft mensenwerk. Het gaat dus om empathisch vermogen. Misschien moet psychologie wel een belangrijk vak worden in onze opleiding.

VOORTREKKER

Ondanks de gevaren (of aandachtspunten) bij de onmiskenbaar oprukkende digitalisering, gaven de aanwezige leden massaal te kennen dat de KNB een voortrekkersrol

moet blijven nemen. Niet de ontwikkelingen afwachten dus, maar er op af. Natuurlijk moeten we kritisch zijn en onderzoeken in welke mate we digitalisering kunnen gebruiken. Uitgangspunt kan zijn het vertrouwen dat de maatschappij in het notariaat heeft ook in te zetten in het digitale domein.

EVENWICHTIG

Dat vertrouwen in het notariaat werd nog wel ter discussie gesteld, maar de zaal was duidelijk. Er is geen enkele reden te veronderstellen dat het vertrouwen in ons zou zijn afgenomen. Nog even terug naar twintig jaar geleden. Toen werd het notariaat ondergedompeld in de vrije markt, maar had dat over zichzelf afgeroepen. In een tijd van hoogconjunctuur waren de vaste tarieven niet aangepast aan de fors gestegen huizenprijzen. Nu bepalen vraag en aanbod de prijs van de notaris en dat heeft geleid tot een veel evenwichtiger prijsbeeld. Door de grote verschillen in prijs en dienstverlening valt er voor de burger meer te kiezen. Als geheel is het notariaat toegankelijk geworden voor alle burgers. De tijden zijn inderdaad veranderd.

VIER SPREKERS

We luisterden tijdens de dialoog naar vier verschillende verhalen. Toch werd duidelijk dat er ook veel overeenkomsten zijn. Guus Rieter waarschuwt dat het notariaat zijn sociale gezicht niet moet verliezen; zorg dat we toegankelijk blijven. Jef Oomen wil dat de KNB nog meer gaat inzetten op digitalisering voor het hele notariaat, maar vindt dat digitalisering en menselijke maat elkaar moeten aanvullen. Alleen de notaris kan immers écht contact maken. Erna Kortlang wil de focus verleggen naar het adviseur zijn. Alleen zo slagen we volgens haar onze meerwaarde over het voetlicht te brengen. Koen van Wijk tenslotte pleit voor een werkgever met een menselijk gezicht, die zijn of haar werknemers in hun kracht zet.

MENSELIJKE MAAT

De rode draad is dat alle sprekers het belang van de menselijke maat benadrukten. Dat is ook logisch, want overall om ons heen is behoefte aan een baken van zekerheid in tijden waar veel onzekerheid heerst. Nieuws blijkt even later *fake news* te zijn geweest, gestuurd door slimme algoritmes. Wie of wat is er eigenlijk nog te vertrouwen? De notaris zou dat baken kunnen zijn. De notaris van vlees en bloed, die zich aandient als gids voor de burger en zich daarbij bedient van de beschikbare digitale mogelijkheden. ■

Nick van Buitenen | VOORZITTER KNB